

Opgave 1

Gelijke monniken, gelijke kappen

In een land bestaan twee categorieën huishoudens.

- huishoudens categorie 1: huishoudens met zowel arbeidsinkomen als vermogensinkomen
- huishoudens categorie 2: huishoudens met uitsluitend arbeidsinkomen

In de uitgangssituatie wordt de economie van dit land beschreven met het volgende macro-economische model:

$Y_1 = 0,4Y_A + Y_V$	Y_1 = inkomen van huishoudens categorie 1
$Y_2 = 0,6Y_A$	Y_A = arbeidsinkomen
$Y_A = 0,7Y$	Y_V = vermogensinkomen
$Y_V = 0,3Y$	Y_2 = inkomen van huishoudens categorie 2
$Y = Y_1 + Y_2$	Y = nationaal inkomen
$C = 0,8(Y_1 - B_1) + 0,9(Y_2 - B_2) + 10$	C = particuliere consumptie
$B_1 = b_1 \times Y_1$	B_1 = belastingen betaald door huishoudens categorie 1
$B_2 = b_2 \times Y_2$	b_1 = belastingquote huishoudens categorie 1
$B = B_1 + B_2$	B_2 = belastingen betaald door huishoudens categorie 2
$I = 55$	b_2 = belastingquote huishoudens categorie 2
$O = 200$	B = totale belastingontvangsten
$EV = C + I + O$	I = particuliere investeringen
$EV = W$	O = overheidsbestedingen
$W = Y$	EV = effectieve vraag
$A_A = 7,5$	W = nationaal product
$A_V = \frac{Y}{100}$	A_A = arbeidsaanbod in miljoenen personen
$U = A_A - A_V$	A_V = arbeidsvraag in miljoenen personen
	U = werkloosheid in miljoenen personen

- Alle grootheden luiden in miljarden euro's tenzij anders vermeld.
- In de uitgangssituatie geldt dat 40% van de huishoudens tot categorie 1 behoort en dat deze categorie beschikt over 56,3% van het nationaal inkomen na belastingheffing.
- In de uitgangssituatie geldt $b_1 = 0,3$ en $b_2 = 0,25$.
- In de uitgangssituatie bedraagt het evenwichtsinkomen 676,5 miljard euro.
- Voor het evenwichtsinkomen geldt: $Y = \frac{265}{0,158 + 0,464b_1 + 0,378b_2}$.

1p 1 Hoe hoog is de arbeidsinkomensquote in dit model?

Eindexamen vwo economie 2012 - I

havovwo.nl

De regering van dit land heeft de volgende doelen vastgesteld:

- 1 Het terugdringen van de werkloosheid.
- 2 Het beperken van het begrotingstekort ($O - B$) tot maximaal 3% van het nationaal inkomen.
- 3 Het gelijkmatiger verdelen van het inkomen na belastingheffing over de twee categorieën huishoudens: $(Y_1 - B_1)$ en $(Y_2 - B_2)$.

In een poging deze doelen te realiseren besluit de overheid b_1 te verlagen tot 0,25 terwijl b_2 gelijk blijft.

- 2p **2** Leg uit, zonder een berekening te maken, dat door deze maatregel het bereiken van doel 1 mogelijk is.
- 2p **3** Toon met een berekening aan dat door deze maatregel doel 2 bereikt wordt.
- 2p **4** Werkt deze maatregel nivellerend of denivellerend op de verdeling van het inkomen na belastingheffing over de twee categorieën huishoudens? Licht het antwoord toe met een berekening.